

Kỷ niệm 127 năm Ngày thành lập tỉnh Bắc Giang (10/10/1895 - 10/10/2022)

Bắc Giang, vùng đất cổ, đã có lịch sử hào hùng, oanh liệt hàng ngàn năm, gắn bó hữu cơ với sự hình thành, phát triển của lịch sử dân tộc ta, đất nước ta. Ngày 10 tháng 10 năm 1895, theo Nghị định của Phủ toàn quyền Đông Dương, tỉnh Bắc Giang được thành lập, lấy tỉnh lỵ là Phủ Lạng Thương (thành phố Bắc Giang ngày nay).

Trong suốt chiều dài lịch sử, vùng đất Bắc Giang ngày nay đã từng có nhiều tên gọi và quy mô địa giới hành chính khác nhau: Thời vua Hùng, vùng đất Bắc Giang thuộc bộ Vũ Ninh của nước Văn Lang. Năm 1010, nhà Lý chia đất nước ra làm 24 lộ; lộ Bắc Giang đã xuất hiện trên bản đồ nước Đại Việt. Về sau, lộ Bắc Giang tiếp tục có những sự điều chỉnh về địa giới hành chính, thay đổi tên gọi, như: Năm 1469, nhà Lê đổi tên lộ Bắc Giang thành thừa tuyên Bắc Giang, rồi trấn Kinh Bắc. Năm 1822, nhà Nguyễn đổi trấn Kinh Bắc thành trấn Bắc Ninh, năm 1831 lại đổi thành tỉnh Bắc Ninh. Đến năm 1895, tỉnh Bắc Ninh được chia thành 2 tỉnh, tỉnh Bắc Giang được thành lập từ đó.

Sau Cách mạng tháng Tám năm 1945, để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cách mạng đặt ra, Đảng và Nhà nước ta đã có một số lần thay đổi, điều chỉnh địa giới hành chính tỉnh Bắc Giang: Ngày 27/10/1962, Quốc hội khóa II nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra Nghị quyết nhập 2 tỉnh Bắc Giang và Bắc Ninh thành tỉnh Hà Bắc. Sau gần 34 năm, ngày 06/11/1996, tại kỳ họp thứ 10 Quốc hội khóa IX nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam ra Nghị quyết chia tỉnh Hà Bắc thành 2 tỉnh Bắc Giang và Bắc Ninh nhằm phát huy hơn nữa điều kiện, tiềm năng, thế mạnh của mỗi vùng, phù hợp với yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng quê hương Bắc Giang, Bắc Ninh giàu đẹp. Ngày 01/01/1997, tỉnh Bắc Giang tái lập chính thức đi vào hoạt động.

Nằm ở vị trí chiến lược quan trọng, tỉnh Bắc Giang luôn được coi là "phên dậu", là một trong "tứ trấn" trọng yếu của Thăng Long - Hà Nội. Ngay từ buổi đầu dựng nước, vùng đất Bắc Giang đã thường xuyên là địa bàn diễn ra các chiến sự ác liệt, chống các thế lực phản động và ngoại bang xâm lược; do đó, nơi đây đã sớm hun đúc truyền thống yêu nước, chống giặc ngoại xâm kiên cường, bất khuất. Hầu hết các trận quyết chiến chiến lược đập tan các đạo quân xâm lược phương Bắc, từ cuộc khởi nghĩa Hai Bà Trưng, đến cuộc kháng chiến chống quân Tống của Lý Thường Kiệt, chống quân Nguyên - Mông của nhà Trần, chống quân Minh của nhà Lê, chống quân Thanh của nhà Nguyễn... đều diễn ra trên mảnh đất này. Đến khi thực dân Pháp xâm lược Bắc Giang, trên mảnh đất quê hương đã có

nhiều cuộc khởi nghĩa oanh liệt chống thực dân Pháp, như: Cuộc khởi nghĩa của Cai Biều (1884-1891) ở Bảo Lộc (Lạng Giang, nay thuộc Lục Nam), cuộc khởi nghĩa của Lưu Kỳ và Hoàng Thái Nhân (1884-1894) ở Lục Ngạn và điển hình là cuộc khởi nghĩa của nông dân Yên Thế do Lương Văn Năm và Hoàng Hoa Thám lãnh đạo chống thực dân Pháp kéo dài ngót 30 năm cuối thế kỷ XIX đầu thế kỷ XX. Cuộc khởi nghĩa đã giành được chính quyền ở một vùng rộng lớn và thu hút đông đảo nhân dân ở các tỉnh như Vĩnh Yên, Thái Nguyên, Hà Nội... tham gia. Trải qua các cuộc khởi nghĩa đó, những tên người: Thánh Thiên, Lý Thường Kiệt, Trần Quốc Tuấn, Lê Lợi, Nguyễn Trãi, Trần Nguyên Hãn, Hoàng Hoa Thám..., luôn gắn liền với những địa danh trên vùng đất Bắc Giang như: Xa Lý - Nội Bàng, Càn Trạm, Xương Giang, Yên Thế... và đã viết nên những trang sử vàng chói lọi, đi vào lịch sử hào hùng của dân tộc trong công cuộc đấu tranh chống giặc ngoại xâm; bảo vệ nền độc lập, tự do.

Đặc biệt, từ khi có chủ nghĩa Mác - Lênin soi đường và dưới sự lãnh đạo của Đảng, của Bác Hồ, mà trực tiếp là Đảng bộ tỉnh; truyền thống yêu nước, chống giặc ngoại xâm kiên cường, bất khuất của nhân dân các dân tộc Bắc Giang lại được nhân lên. Phong trào cách mạng trong tỉnh liên tục có bước phát triển; nhân dân các tộc tỉnh Bắc Giang tích cực ủng hộ cách mạng, nhất tề đứng lên, tạo thành cao trào khởi nghĩa. Chỉ trong một thời gian ngắn, cả hệ thống chính quyền của địch đã sụp đổ, chính quyền cách mạng lần lượt được thành lập. Bắc Giang là một trong những tỉnh tiến hành cuộc Cách mạng tháng Tám năm 1945 thành công sớm nhất trong toàn quốc; góp phần đập tan ách thống trị của thực dân Pháp, chấm dứt chế độ thực dân phong kiến ở Việt Nam.

Sau khi giành được chính quyền, quân và dân tỉnh Bắc Giang lại tích cực tham gia 2 cuộc kháng chiến trường kỳ, vĩ đại của dân tộc; góp phần đi tới thắng lợi vẻ vang, bảo vệ nền độc lập của dân tộc, thống nhất Tổ quốc.

9 năm kháng chiến chống thực dân Pháp, với khẩu hiệu "Tất cả cho tiền tuyến, tất cả để chiến thắng", Đảng bộ và nhân dân Bắc Giang đã huy động hàng vạn cán bộ, chiến sĩ, thanh niên xung phong ra mặt trận; đóng góp hàng triệu ngày công phục vụ tiền tuyến, hàng vạn tấn lương thực, thực phẩm để nuôi quân đánh giặc... góp phần cùng cả nước làm nên chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ "lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu"!

Trong cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ, quân và dân Bắc Giang lại nêu cao chủ nghĩa anh hùng cách mạng, tích cực đóng góp sức người, sức của tham gia kháng chiến. Trên tiền tuyến, nhiều người con của nhân dân Bắc Giang đã lập công xuất sắc. Trong những năm đế quốc Mỹ cho máy bay ném bom bắn phá miền Bắc, Bắc Giang là một địa bàn trọng điểm. Quân và dân Bắc Giang đã anh dũng

chiến đấu, bắn hạ được 162 máy bay, tiêu diệt và bắt sống 92 giặc lái. Dưới làn bom đạn của quân thù, nhân dân toàn tỉnh vẫn liên tục thi đua, thực hiện thắng lợi khẩu hiệu: "Thóc không thiếu một cân, quân không thiếu một người", "Tất cả để đánh thắng giặc Mỹ xâm lược"... Trong cuộc kháng chiến ấy, hàng vạn người con Bắc Giang đã hy sinh anh dũng; biết bao tấm gương tiêu biểu cho chủ nghĩa anh hùng cách mạng đã trở thành biểu tượng của lẽ sống, niềm tin của nhân dân; nhiều tên đất, tên người đã mãi tạc vào lịch sử; làm vẻ vang truyền thống quê hương Bắc Giang cách mạng, kiên cường.

Phát huy chủ nghĩa anh hùng cách mạng trong chiến đấu, sau khi thống nhất đất nước, Đảng bộ và nhân dân tỉnh Bắc Giang đã chủ động vượt qua mọi khó khăn, thử thách, cùng với toàn Đảng và nhân dân cả nước bước vào thời kỳ vừa xây dựng chủ nghĩa xã hội, vừa bảo vệ vững chắc Tổ quốc xã hội chủ nghĩa và đi vào thời kỳ đổi mới với những thành tựu đã đạt được rất quan trọng, nhất là từ khi tỉnh Bắc Giang được tái lập (1997) đến nay. Năm 2021, tăng trưởng kinh tế (GRDP) cả năm ước đạt 7,82%, đứng thứ 10 cả nước. Sản xuất công nghiệp phục hồi nhanh và khá vững chắc. Tăng trưởng công nghiệp cả năm đạt 12,7% (đứng thứ 4 cả nước). Quy mô giá trị sản xuất toàn ngành công nghiệp đạt 310 nghìn tỷ đồng, bằng 88,1% kế hoạch năm. Thu hút đầu tư của tỉnh vẫn tăng khá so với cùng kỳ, thu hút đầu tư nằm trong top 10 cả nước. Tổng số vốn cấp mới và điều chỉnh cả năm quy đổi đạt 1,466 tỷ USD, tăng 0,2% cùng kỳ năm 2020. Toàn tỉnh có 1.156 doanh nghiệp được thành lập mới, tăng 5,4%; tổng số vốn đăng ký 22.465 tỷ đồng, gấp 1,9 lần; có 395 doanh nghiệp quay trở lại hoạt động, tăng 85%. Giá trị xuất nhập khẩu của các doanh nghiệp trên địa bàn đạt mức tăng khá cao. Kim ngạch xuất nhập khẩu đạt 30,7 tỷ USD, tăng trên 40% so với năm 2020. Giá trị xuất khẩu cả năm ước đạt 14,8 tỷ USD, tăng 32,2% so với năm 2020, đạt 100% kế hoạch (đứng thứ 6 cả nước). Giá trị nhập khẩu đạt 13,8 tỷ USD, tăng 30,6%, đạt 103,8% kế hoạch. Các hoạt động giáo dục tiếp tục được triển khai chủ động, linh hoạt. Tỷ lệ kiên cố hóa trường lớp học toàn tỉnh đạt 93,8%, tăng 2,6% so với năm 2020; 704 trường chuẩn quốc gia mức độ 1, đạt 93,7%, tăng 1,9%, 116 trường chuẩn quốc gia mức độ 2, đạt 15,4%. Công tác y tế, chăm sóc sức khỏe nhân dân được quan tâm. Công tác phòng chống dịch bệnh khác và vệ sinh an toàn thực phẩm cũng được chú trọng, không có vụ ngộ độc thực phẩm lớn xảy ra; phần lớn các bệnh truyền nhiễm khác đều có tỷ lệ mắc giảm so với cùng kỳ. Công tác xóa đói giảm nghèo tiếp tục được quan tâm, tỷ lệ hộ nghèo còn 2,5%. Các chế độ, chính sách đối với người có công, gia đình chính sách, hoạt động bảo trợ xã hội được duy trì thường xuyên, đời sống nhân dân cơ bản ổn định, không có hiện tượng thiếu đói. Công tác giải quyết việc làm tiếp tục được đẩy mạnh. Toàn tỉnh tạo việc làm mới cho 35 nghìn lao động, vượt 11,1% kế hoạch.

Tình hình chính trị ổn định, nhân dân luôn phấn khởi, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và quản lý của Nhà nước...

Phát huy mạnh mẽ những truyền thống cao đẹp, những thành tựu và tiến bộ đạt được, trong thời gian tới, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc tỉnh Bắc Giang tiếp tục đổi mới, chủ động, sáng tạo; tranh thủ thời cơ, vượt qua thách thức, thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ chính trị của địa phương; đẩy nhanh hơn tốc độ tăng trưởng kinh tế và chuyển dịch cơ cấu kinh tế; tập trung phát triển công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp và ngành nghề nông thôn, sản xuất nông nghiệp hàng hóa, du lịch và dịch vụ; quan tâm xây dựng văn hóa - nền tảng tinh thần của xã hội, không ngừng nâng cao đời sống cho nhân dân, nhất là vùng sâu, vùng xa, vùng còn nhiều khó khăn; tăng cường quốc phòng, an ninh tạo môi trường chính trị xã hội ổn định. Nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức Đảng, tạo bước chuyển biến tích cực trong quản lý Nhà nước và phát huy quyền làm chủ của nhân dân; xây dựng Đảng, chính quyền và các đoàn thể nhân dân trong sạch, vững mạnh đủ năng lực thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ của Đảng bộ trong giai đoạn mới./.

Ban Tuyên giáo Tỉnh uỷ